

PRAWNE PODSTAWY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

WYKŁAD IX

Halszka Suszek-Borowska

UMOWA ZLECNIĘ, UMOWA O DZIEŁO, UMOWA AGENCYJNA, UMOWA O PRACĘ

Przed nami kontynuacja poprzedniego wykładu, czyli umowy. Przedsiębiorca potrzebujący pracownika może skorzystać z umów cywilnych: zlecenia lub o dzieło. Często przedsiębiorcy nie wiedzą jakie są między nimi różnice i która jest bardziej dla nich korzystna. Dziś postaram się abyś w przyszłości bez problemu rozróżniał obie formy umów, zwłaszcza że w Internecie często wzory umów nie przedstawiają właściwego nazewnictwa. Zajmiemy się także umową agencyjną, czyli wynagrodzeniem prowizyjnym o którym z pewnością słyszałeś. Zakończymy dzisiejszy wykład omówieniem umowy o pracę.

Z umowami gospodarczymi nierozzerwalnie wiąże się kwestia zatrudnienia. Dlaczego? To bardzo proste 😊 Bez pracowników przedsiębiorstwo nie mogłoby prowadzić rozległej działalności gospodarczej. Przed Tobą dość ważny wykład, ponieważ niebawem sam będziesz musiał podpisać jeden z rodzajów omówionych dziś umów. Staraj się więc zapamiętać jak najwięcej przydatnych informacji. Powodzenia!

UMOWA ZLECENIE

Na samym początku powinniśmy wiedzieć, że umowa-zlecenie jest umową cywilnoprawną. Oznacza to, że przy jej zawieraniu, wykonywaniu, rozwiązywaniu czy rozstrzyganiu wszelkich sporów zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego, a konkretnie art. 734-751, a nie Kodeksu pracy.

Przez umowę-zlecenie należy rozumieć zobowiązanie jednej osoby (zleceniobiorcy) do wykonania określonej czynności prawnej (np. pracy) dla innego podmiotu (zleceniodawcy), na warunkach określonych w umowie.

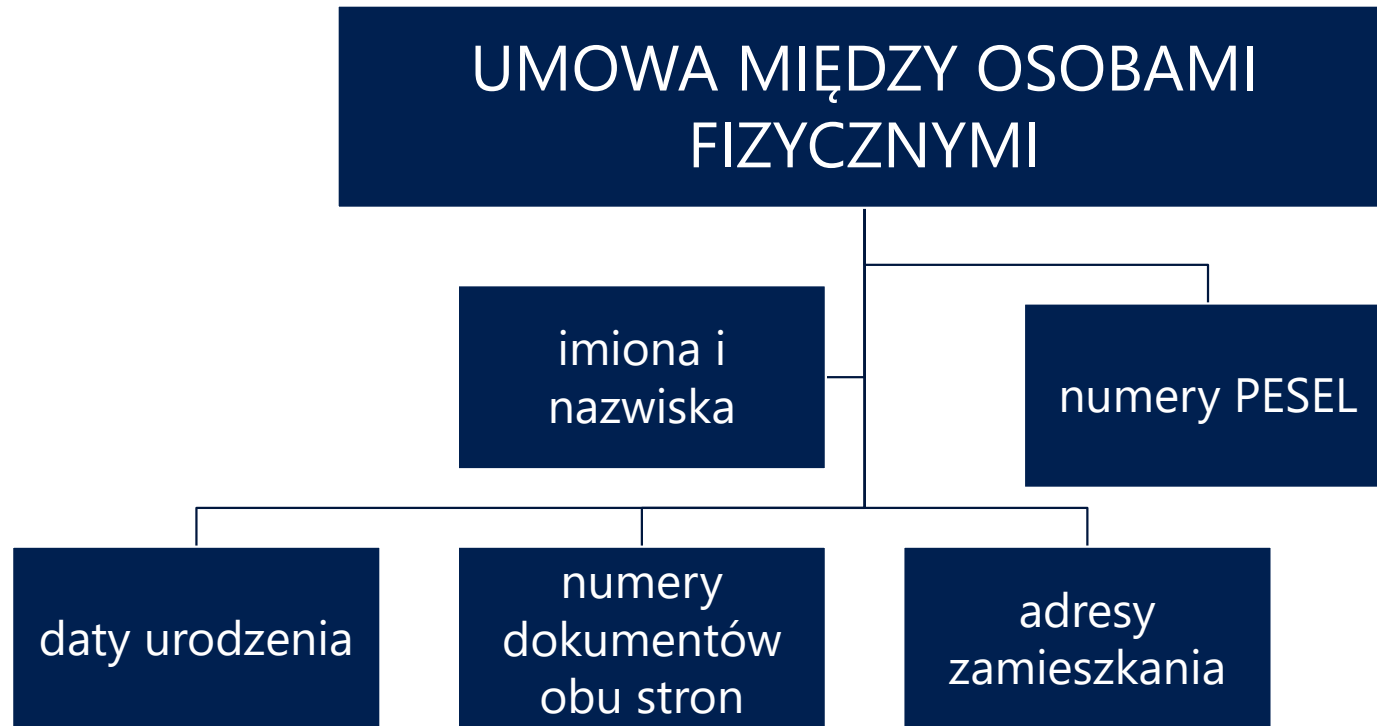
Przez umowę-zlecenie należy rozumieć zobowiązanie jednej osoby (zleceniobiorcy) do wykonania określonej czynności prawnej (np. pracy) dla innego podmiotu (zleceniodawcy), na warunkach określonych w umowie.

Pracodawcy często wykorzystują umowę-zlecenie jako zamiennik umowy o pracę, który stanowi dla nich niższy koszt. Jeśli z treści umowy wynika konieczność wykonywania obowiązków osobiście, odpłatnie oraz w warunkach nadzoru oraz w miejscu i o czasie wyznaczonym przez zleceniodawcę, to faktycznie mamy do czynienia z wykonywaniem umowy o pracę. Jeśli mimo to pracujemy na mocy umowy - zlecenia, to takie działanie pracodawcy może być podstawą do ukarania go grzywną w wysokości od 1000 do 30 000 zł na mocy art. 281 Kodeksu pracy.

Jakie zapisy musi zawierać umowa – zlecenie?

1. Określenie stron umowy

Jeśli umowa zawierana jest między osobami fizycznymi, to w umowie powinny znaleźć się:

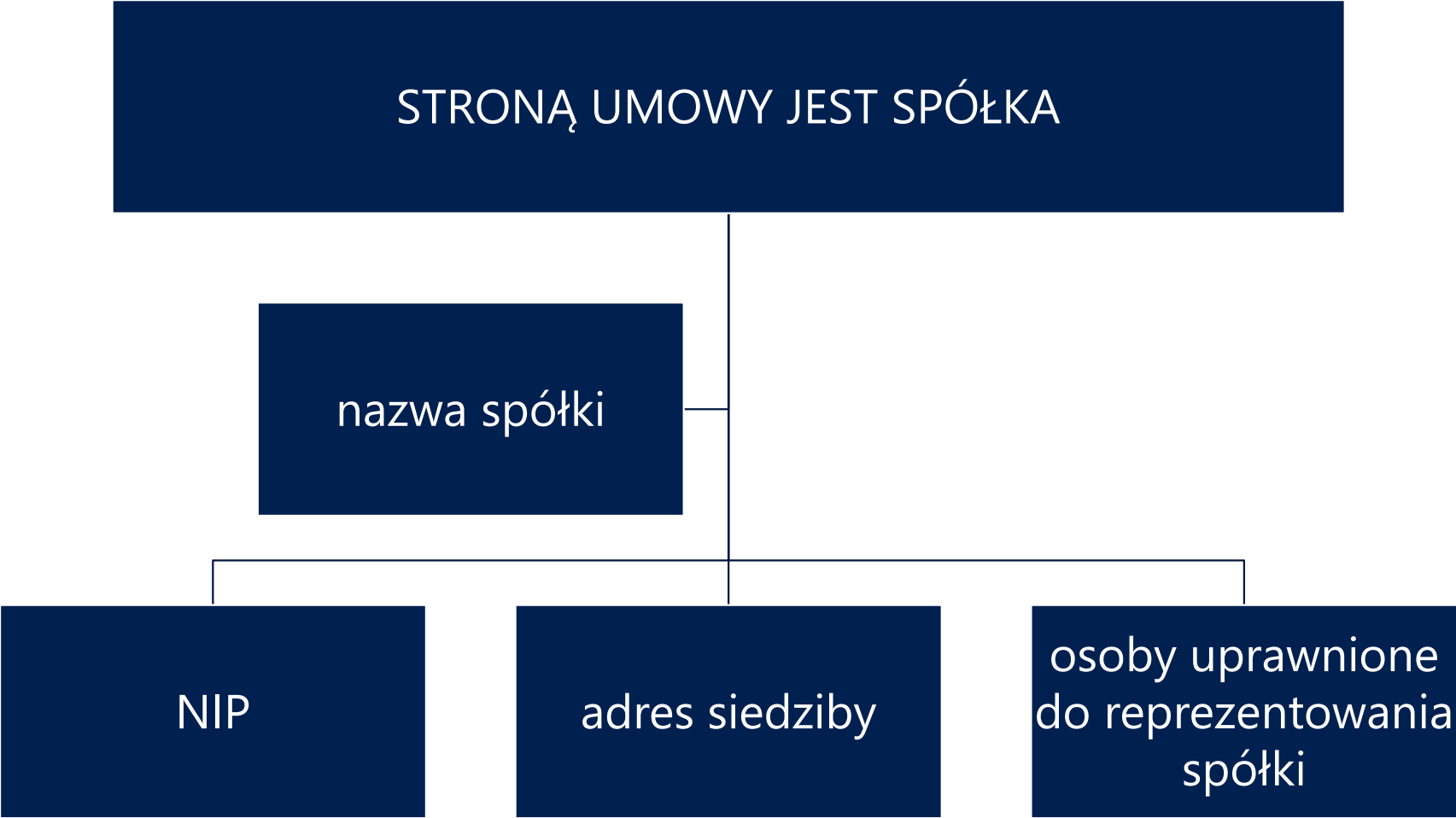
Jeśli osoby fizyczne będące stronami umowy prowadzą działalność gospodarczą, potrzebna będzie:

OSOBY FIZYCZNE BĘDĄCE STRONAMI UMOWY
PROWADZĄ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

nazwa
działalności

NIP

Jeśli jedną ze stron umowy jest spółka, konieczne będzie podanie:

Na umowie-zleceniu powinno widnieć też miejsce i data zawarcia umowy.

2. Opis zlecenia i określenie zakresu współpracy

Strony muszą w treści umowy dokładnie opisać, na czym ma polegać zlecenie. Należy pamiętać, że im dokładniej zostanie ono opisane, tym łatwiej będzie dochodzić ewentualnych roszczeń i rozstrzygać spory. Z drugiej strony, w umowie powinny znaleźć się również obowiązki zleceniodawcy wobec zleceniobiorcy, w tym dostarczenie odpowiednich materiałów do wykonania zlecenia.

3. Wynagrodzenie i termin

W treści umowy należy ustalić wysokość i rodzaj wynagrodzenia, a także formę i termin płatności. Umowa powinna regulować także czas trwania zlecenia, z podaniem dnia jego rozpoczęcia oraz zakończenia (lub oznaczenie, że umowa jest na czas nieoznaczony). Oczywiście, umowę można wypowiedzieć w trakcie jej trwania.

4. Odpowiedzialność

W umowie-zleceniu powinien znaleźć się zapis regulujący przypadek w którym umowa nie zostanie dopełniona. Może to dotyczyć niewykonania zlecenia w terminie oraz wykonania w sposób wadliwy lub nienależyty. Jednocześnie należy też określić konsekwencje takich zdarzeń – na przykład anulowanie zlecenia bądź pomniejszenie wynagrodzenia.

Dodatkowo:

- ✓ strony mogą zastrzec, że nie dopuszcza się powierzania zleconych czynności osobom trzecim
- ✓ strony mogą dodać zapis, że w sprawach nieuregulowanych umową zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego
- ✓ strony mogą dodać zapis mówiący że wszelkie zmiany w umowie mogą być wprowadzane jedynie przez formę pisemną, pod rygorem nieważności.

Umowa powinna być własnoręcznie podpisana przez obie strony.

Należy jednak nadmienić, że umowa - zlecenie w przeciwieństwie do umowy o pracę nie musi być zawarta na piśmie. Strony mogą zawrzeć umowę-zlecenie także w formie ustnej, a wszelkie zmiany umowy zawarte w tej formie również mogą być wprowadzone w ten sam sposób.

KIEDY ZAWIERAMY UMOWĘ – ZLECENIE?

Umowa - zlecenie jest umową starannego działania. Oznacza to, że przy tej formie zatrudnienia ważny jest fakt wykonywania określonej pracy, a nie jej efekt. (Inaczej jest np. w przypadku umowy o dzieło, gdzie istotny będzie jej efekt, a nie fakt wykonywania.)

Zawarcie umowy zlecenia będzie więc uzasadnione w poniższych pracach:

- ✓ roznoszenie ulotek lub telemarketing,
- ✓ usługi ochroniarskie,
- ✓ catering, sprzątanie,
- ✓ opieka nad dzieckiem, osobą starszą, czy niepełnosprawną,
- ✓ outsourcingowe usługi prawne, księgowe, IT

NAJWAŻNIEJSZE CECHY UMOWY - ZLECENIA

Umowę-zlecenie cechuje przede wszystkim:

- ✓ duża swoboda zarówno w zawieraniu, jak i rozwiązywaniu umowy, ale jednocześnie zagrożenie zerwania z dnia na dzień dla obu stron
- ✓ brak składek od zleceniobiorcy, który jest studentem
- ✓ brak obowiązku odprowadzania składki chorobowej
- ✓ brak ciągłego nadzoru zleceniodawcy nad zleceniobiorcą
- ✓ wyższe wynagrodzenie netto oraz niższe koszty pracownika dla pracodawcy
- ✓ brak przywilejów wynikających z umowy o pracę, jednak zleceniobiorca, o ile znajdą się odpowiednie zapisy w umowie, może otrzymywać podobne świadczenia jak pracownik, np. urlop w okresie letnim, zwrot kosztów podróży służbowych, itp.

UMOWA ZLECENIE - przykład

Umowa zlecenia

zawarta 12.12.2017 r. w Warszawie, pomiędzy:

Bogdanem Kowalskim, przedsiębiorcą zarejestrowanym w Urzędzie Miasta Warszawa pod numerem, prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą Mozaika przy ul. Marszałkowskiej XX w Warszawie, o numerze REGON 111111111111., NIP: 111-111-11-11, zwanym dalej Zleceniodawcą

a

Kacprem Nowakiem o numerze PESEL 85063085855, zamieszkałym w Warszawie, przy ul. Koszykowej XX, legitymującym się dowodem osobistym AAA 88888888, zwanym dalej Zleceniobiorcą.

§ 1

Zleceniodawca zleca, a Zleceniobiorca przyjmuje do wykonania usługę polegającą na wykonaniu 300 sztuk mozaikowych kafli w kolorze morskim, wzór: bałtycka fala

§ 2

Zleceniobiorca zobowiązuje się wykonać zlecenie do dnia 31.06.2018r.

§ 3

Zleceniobiorca zobowiązuje się wykonać zlecenie osobiście, bez powierzania zadań wymienionych w § 1 pkt osobom trzecim.

§ 4

1. Za wykonanie zlecenia określonego w §1 i 2 Zleceniobiorcy przysługuje wynagrodzenie w wysokości 2000 (słownie: dwóch tysięcy) zł brutto.

2. Zleceniobiorca otrzyma wynagrodzenie za wykonane zlecenie przelewem na rachunek prowadzony w warszawskim oddziale banku xxxxxxxxxxxxxxxx nr 99 8888 8888 8888 8888 8888 w ciągu 10 dni od przedłożenia rachunku w siedzibie Zleceniodawcy.

§ 5

Zmiany umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 6

W sprawach nieuregulowanych umową stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego i innych obowiązujących aktów prawnych.

§ 7

Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

(podpis zleceniodawcy)

(podpis zleceniobiorcy)

Pewien młody człowiek z okazji pięćdziesiątej rocznicy ślubu swoich dziadków, postanowił podarować im ich portret sprzed lat. Ponieważ ma to być niespodzianką, chce aby ktoś namalował obraz wzorując się na zdjęciu dziadków. Wnuczce bardzo zależy na jak najlepszym efekcie i przygotowaniu prezentu na czas.

Jaką umowę powinien zawrzeć w tej sytuacji?

Może zawrzeć z autorem portretu umowę o dzieło regulowaną przez przepisy kodeksu cywilnego.

Art. 627. Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Przedmiotem umowy o dzieło jest wykonanie dzieła będącego osiągnięciem określonego z góry efektu. Rezultat ten może mieć zarówno charakter materialny (np.: zbudowanie stodoły, wykopanie dołu, uszycie sukienki), jak i niematerialny (np.: zrobienie fotografii, namalowanie obrazu), utrwalony w jakiegokolwiek formie fizycznej (ucieleśniony) lub nieucieleśniony (np.: wykonanie koncertu, przedstawienia).

Podpisując umowę o dzieło, **przyjmujący zlecenie** zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a **zlecający** do zapłaty określonego wynagrodzenia.

Przedmiotem umowy o dzieło muszą być: - czynności dające konkretny rezultat, czyli np. wytworzenie przedmiotów bądź ich przerobienie oraz naprawa przedmiotów już istniejących.

Efekty tych czynności mogą być więc materialne np. wykonanie ogrodzenia, stołu, jak i niematerialne np. wykonanie projektu, opracowanie logo firmy.

Podpisując umowę o dzieło, **przyjmujący zlecenie** zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a **zlecający** do zapłaty określonego wynagrodzenia.

Przedmiotem umowy o dzieło muszą być: - czynności dające konkretny rezultat, czyli np. wytworzenie przedmiotów bądź ich przerobienie oraz naprawa przedmiotów już istniejących.

Efekty tych czynności mogą być więc materialne np. wykonanie ogrodzenia, stołu, jak i niematerialne np. wykonanie projektu, opracowanie logo firmy.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Osoba wykonująca dzieło ponosi pełną odpowiedzialność za wynik pracy, czyli także ewentualne wady wykonanego dzieła. Plusem takiej umowy jest niewątpliwie dowolność sposobu jego wykonania. Wykonawca może wykonać dzieło w dowolnym miejscu i czasie. Nie musi wykonywać dzieła osobiście. Wszystko to jednak jest uzależnione od zapisów zawartych w umowie.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

Zarówno zlecający, jak i wykonawca mają prawo odstąpić od umowy o dzieło, z tym, że wykonawcy takie prawo przysługuje w bardzo ograniczonym zakresie.

ZLECAJĄCY MOŻE ODSZTAĆ OD UMOWY GDY:

- ✓ dzieło zawiera wady, których nie da się usunąć,
- ✓ wykonawca spóźnia się z rozpoczęciem lub wykończeniem dzieła w sposób tak istotny, że bardzo prawdopodobne jest, iż nie ukończy dzieła w przewidzianym w treści umowy terminie,
- ✓ wykonawca tworzy dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową i nie reaguje na wezwanie zamawiającego do zmiany sposobu wykonania, bądź naprawy spowodowanych wad,
- ✓ dzieło nie zostało ukończone.

PRZYJMUYĄCY ZLECENIE MOŻE ODSZTAĆ OD UMOWY GDY:

- ✓ wykonanie dzieła wymaga współdziałania zamawiającego, a ten takiego odmawia.

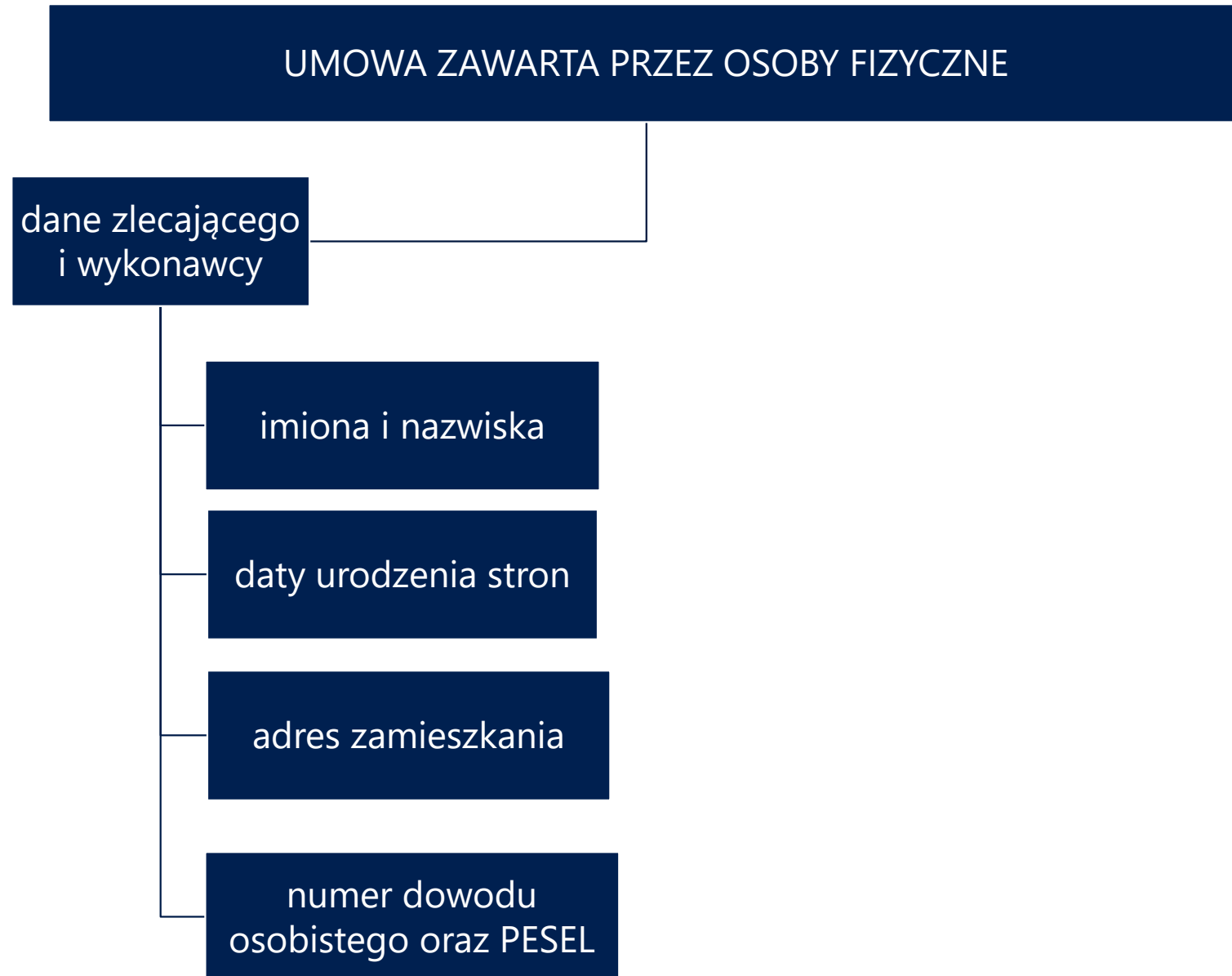
JAKIE ZAPISY POWINNA ZAWIERAĆ UMOWA O DZIEŁO?

1. Oznaczenie stron umowy

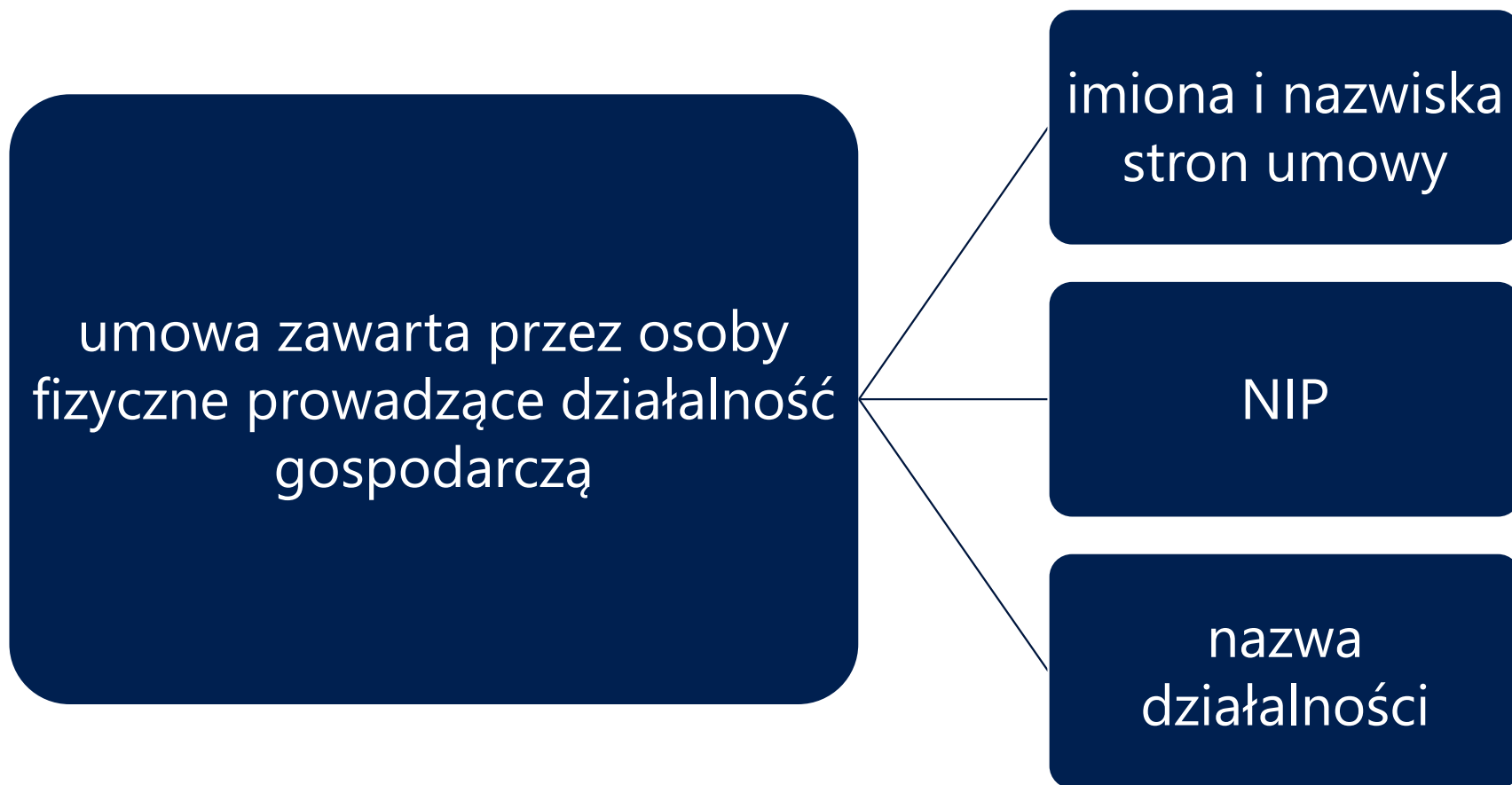
- ✓ osoba zlecająca wykonanie dzieła
- ✓ osoba wykonująca dzieło

W przypadku osób fizycznych oznaczeniem tym będą następujące dane:

Jeśli stronami umowy będą osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w umowie będą musiały podać następujące dane:

2. Określenie przedmiotu umowy

Opis przedmiotu powinien zawierać wszystkie istotne ustalenia w zakresie wykonania dzieła. Im bardziej opis zawarty w umowie będzie szczegółowy, tym lepiej dla zamawiającego i wykonawcy.

3. Wynagrodzenie

Wynagrodzenie może być określone w formie:

- ✓ ryczałtowej - ustalona z góry kwota wynagrodzenia,
- ✓ kosztorysowej - podstawą ustalenia wynagrodzenia jest spis prac wchodzących w zakres wykonania dzieła oraz ich koszty.

Można w tej części umowy określić terminy wypłat, jeśli np. dokonywane będą na poszczególnych etapach realizacji dzieła. Jeśli termin wypłaty wynagrodzenia nie zostanie określony w umowie, to wypłata ta powinna nastąpić w momencie oddania wykonanego dzieła.

4. Określenie terminów rozpoczęcia/wykonania dzieła

5. Inne ustalenia - fakultatywne

W umowie o dzieło zawrzeć można wszystkie ustalenia związane z jej wykonaniem np.:

- ✓ ustalenia odnośnie ewentualnych zaliczek,
- ✓ ustalenia dotyczące tego kto dostarcza materiały i narzędzia,
- ✓ sposób przekazania wykonanego dzieła,
- ✓ wykluczenie wykonania umowy przez osoby trzecie,
- ✓ kary umowne,
- ✓ odszkodowania itp.

6. Podpisy obu stron umowy

CO MOŻE BYĆ PRZEDMIOTEM UMOWY O DZIEŁO?

- ✓ wykonanie strony internetowej,
- ✓ wykonanie zdjęć,
- ✓ wykonanie bilansu,
- ✓ wykonanie projektu architektonicznego,
- ✓ opracowanie logo firmy,
- ✓ uszycie sukienki,
- ✓ przetłumaczenie tekstu,
- ✓ wykonanie określonego mebla,
- ✓ przeprowadzenie szkolenia.

UMOWA O DZIEŁO - przykład

Umowa o dzieło

zawarta w (miejscowość) w dniu (data) r.

pomiędzy:

..... (imię i nazwisko), zamieszkałym w (miejscowość)

przy ul. (nazwa ulicy i numer domu), legitymującym się dowodem osobistym (numer i seria dowodu osobistego),

wydanym przez (organ wydający),

zwanym dalej **Zamawiającym**,

a

..... (imię i nazwisko), zamieszkałym w (miejscowość)

przy ul. (nazwa ulicy i numer domu), legitymującym się dowodem osobistym (numer i seria dowodu

osobistego), wydany przez (organ wydający),

zwanym dalej **Przyjmującym zamówienie**.

§ 1

Zamawiający zamawia, a Przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania dzieła w postaci:

.....

Szczegółowy opis dzieła przedstawia załącznik numer 1.

§ 2

Przyjmujący zamówienie wykona dzieło, korzystając z własnych narzędzi i materiałów.

§ 3

Przyjmujący zamówienie zobowiązuje się rozpocząć wykonanie dzieła do r. i ukończyć je do r.

§ 4

Przyjmujący zamówienie nie może powierzyć wykonania dzieła innej osobie.

§ 5

Zamawiający odbierze dzieło w miejscu jego wykonania, najpóźniej w ciągudni od ukończenia wykonania dzieła.

§ 6

1. Za wykonanie dzieła strony ustalają wynagrodzenie w wysokości (słownie: czterech tysięcy dwustu) zł.
2. W dniu podpisania umowy Przyjmujący zamówienie otrzyma% zaliczki na poczet wynagrodzenia. Pozostałą część wynagrodzenia Zamawiający przekaże na rachunek Przyjmującego zamówienie nr w ciągudni od dnia odebrania dzieła.

§ 7

W przypadku niewykonania dzieła w terminie, Przyjmujący zamówienie zapłaci karę umowną w wysokości(słownie:) zł za każdy dzień zwłoki.

§ 8

W sprawach nieuregulowanych w niniejszej umowie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

§ 9

Umowa została spisana w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

.....

Zamawiający

.....

Przyjmujący zamówienie

UMOWA AGENCYJNA

Przedstawiciele handlowi, agenci ubezpieczeniowi czy też pośrednicy kredytowi. Wszystkie te zawody wiążą się z wynagrodzeniem prowizyjnym, a to przeważnie oznacza umowę agencyjną. Czym jest i na czym polega taka umowa wyjaśnię poniżej.

Umowa agencyjna to jedna z umów z zakresu pośrednictwa handlowego. Na jej podstawie agent zobowiązuje się do stałego pośredniczenia przy zawieraniu umów z klientami na rzecz zlecającego przedsiębiorcy albo do ich zawierania w jego imieniu.

[Podstawa prawna: Art. od 758 do 764 Kodeksu cywilnego]

Przyjmujący zlecenie (agent) zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego pośredniczenia za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów na rzecz dającego zlecenie przedsiębiorcy, albo do zawierania ich w jego imieniu. Oznacza to, że agent zajmuje się głównie wyszukiwaniem potencjalnych klientów, przedstawianiem im usług lub towarów, informowaniem o warunkach umowy (na przykład ubezpieczeniowej czy kredytowej). Przyjęło się, że taką formę działalności nazywa się **agencją pośredniczącą**. Jeśli agent dodatkowo również zawiera umowy w imieniu swojego zleceniodawcy – finalizuje transakcje – to jest to **agencja przedstawicielska**.

NAJWAŻNIEJSZE CECHY UMOWY AGENCYJNEJ

Jest to umowa konsensualna, czyli taka, do zawarcia której wystarczy złożenie przez strony zgodnych oświadczeń woli. Co ważne, umowa agencyjna z zasady nie może być umową nieodpłatną, bo już sama jej definicja zawarta w przepisach Kodeksu cywilnego mówi o tym, że agent działa za wynagrodzeniem.

Umowa agencyjna jest umową wzajemną. Co to znaczy? To że każda strona umowy jest jednocześnie dłużnikiem i wierzycielem strony drugiej, a wzajemne świadczenia są równoważne i zgodnie z przekonaniem obu stron umowy.

PRZYKŁAD

Przedstawiciel handlowy i jego zleceniodawca uważają zgodnie, że czynność polegająca na znalezieniu klienta na dany towar i przekonanie go do jego zakupu warta jest 100 złotych – przedstawiciel zatem to robi, w każdym przypadku otrzymując wynagrodzenie w tej właśnie wysokości.

Działania prowadzone na podstawie umowy agencyjnej mają charakter stały lub powtarzający się. Dotyczy to obu stron.

JAKIE ELEMENTY POWINNY ZNALEŻĆ SIĘ W UMOWIE AGENCYJNEJ?

- ✓ zobowiązanie agenta do stałego pośredniczenia przy zawieraniu umów z klientami na rzecz zleceniodawcy
- ✓ wskazanie przez zlecającego umów, w zawarciu których agent ma pośredniczyć lub które ma w jego imieniu zawierać
- ✓ zobowiązanie zlecającego do wypłacania agentowi ustalonego wynagrodzenia

strony umowy agencyjnej

```
graph TD; A[strony umowy agencyjnej] --> B[przyjmujący zlecenie (agent)]; A --> C[dający zlecenie]
```

przyjmujący
zlecenie (agent)

dający zlecenie

AGENT

przedsiębiorca, który prowadzi we własnym imieniu stałą i zorganizowaną zarobkową działalność gospodarczą polegającą właśnie na świadczeniu usług agencyjnych

DAJĄCY ZLECENIE

prowadząca działalność gospodarczą – również we własnym imieniu – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, lecz mająca zdolność prawną.

ZAPAMIĘTAJ !

Umowa agencyjna sama w sobie nie pozwala agentowi działać w imieniu dającego zlecenie!

Potrzebne jest jeszcze stosowne umocowanie, czyli odpowiednik pełnomocnictwa.

WYNAGRODZENIE AGENTA

Umowa agencyjna z definicji jest odpłatna, a więc musi wiązać się z konkretnym wynagrodzeniem za konkretne czynności. Tak więc, jeśli zawarta umowa treścią odpowiada umowie agencyjnej, jednak nie przewiduje wynagrodzenia – umową agencyjną po prostu nie jest.

Jak już wspomniałam wcześniej, najczęściej stosuje się wynagrodzenie prowizyjne. Oznacza to, że agent otrzymuje z góry określoną – z reguły kwotowo lub procentowo – prowizję, uzależnioną wyłącznie od ilości i wartości zawartych umów. Prowizja może być zróżnicowana w zależności od rodzaju czy wartości zawieranych przez agenta umów.

SPRAWDŹ ILE WIESZ I UZUPEŁNIJ PONIŻSZĄ TABELĘ:

RODZAJ UMOWY	STRONY UMOWY	PRZEDMIOT UMOWY	CECHY CHARAKTERYSTYCZNE
		Wykonanie oznaczonego dzieła materialnego lub niematerialnego	Umowa rezultatu Odpłatna
	Zlecniodawca- Zleceniobiorca		
	Zlecający- Agent		Prowizja

Poprawne odpowiedzi (zaznaczone kolorem zielonym) znajdziesz poniżej 😊

POPRAWNIE UZUPEŁNIONA TABELA

RODZAJ UMOWY	STRONY UMOWY	PRZEDMIOT UMOWY	CECHY CHARAKTERYSTYCZNE
Umowa o dzieło	Zamawiający-Wykonawca	Wykonanie oznaczonego dzieła materialnego lub niematerialnego	Umowa rezultatu Odpłatna
Umowa zlecenie	Zleceniodawca-Zleceniobiorca	Wykonanie określonej czynności	Nie ma odpowiedzialności za wynik Odpłatna lub nieodpłatna
Umowa agencyjna	Zlecający- Agent	Pośrednictwo przy zawie - raniu umów określonego rodzaju na rzecz zlecającego lub w jego imieniu.	Prowizja

UMOWA O PRACĘ

Umowa o pracę jest zawierana między pracownikiem a pracodawcą i zobowiązuje obie strony do wypełniania względem siebie określonych obowiązków. Każdej ze stron umowy przysługują też pewne przywileje. Typy umów o pracę są zaś różne i między innymi dlatego pracownik powinien dobrze zapoznać się z przepisami dotyczącymi zawierania stosunków pracy, aby uniknąć błędów i nieporozumień.

Podpisując umowę o pracę, pracownik zobowiązuje się do wykonywania określonego rodzaju pracy na rzecz pracodawcy. Pracodawca zaś zobowiązuje się zapewnić pracownikowi wynagrodzenie za pracę.

Abyśmy mogli mówić o stosunku pracy, muszą zaistnieć określone przesłanki:

- ✓ podporządkowanie pracownika poleceniom pracodawcy,
- ✓ świadczenie pracy osobiście,
- ✓ wykonywanie pracy za wynagrodzeniem,
- ✓ wykonywanie pracy w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę
- ✓ powtarzalność wykonywania pracy.

CO MUSI ZAWIERAĆ UMOWA O PRACĘ?

Przede wszystkim taka umowa musi być zawarta w formie pisemnej. A umowa powinna zawierać takie elementy, jak

- ✓ strony umowy,
- ✓ rodzaj umowy,
- ✓ datę zawarcia,
- ✓ warunki pracy i płacy.

Warunki pracy to przede wszystkim jej rodzaj, miejsce wykonywania, wymiar czasu pracy, termin rozpoczęcia, a także wysokość wynagrodzenia za nią ze wskazaniem jego składników.

Umowa o pracę zapewnia pracownikowi więcej praw i przywilejów niż umowy cywilnoprawne o których czytałeś wcześniej. Pracownik ma prawo m.in. do corocznego urlopu wypoczynkowego. Wynosi on 20 dni, jeśli dotychczasowy staż pracy u wszystkich pracodawców jest krótszy niż 10 lat, lub 26 dni, jeśli staż pracy obejmuje co najmniej 10 lat. Do okresu pracy, od którego uzależniony jest wymiar urlopu, wlicza się okresy nauki (okresów tych się nie sumuje). W zależności od rodzaju szkoły jest to:

- ✓ dla osób, które ukończyły zasadniczą lub równorzędną szkołę zawodową – nie więcej niż 3 lata,
- ✓ pracownicy, którzy ukończyli średnią szkołę zawodową – nie więcej niż 5 lat,
- ✓ ukończyli szkołę zawodową dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych – 5 lat,
- ✓ ukończyli średnią szkołę ogólnokształcącą – 4 lata,
- ✓ ukończyli szkołę policealną – 6 lat,
- ✓ ukończyli szkołę wyższą – 8 lat.

Kolejną istotną kwestią jest czas pracy. Pracodawca musi przestrzegać norm czasu pracy w zakresie nie tylko dobowej czy tygodniowej liczby godzin pracy, ale też rocznego limitu godzin nadliczbowych oraz nieprzerwanego odpoczynku dobowego i tygodniowego.

Czas pracy nie powinien przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin w pięciodobowym tygodniu pracy (w przypadku okresu rozliczeniowego nieprzekraczającego 4 miesięcy). Liczba godzin nadliczbowych nie powinna przekroczyć 150 w ciągu roku. W każdej dobie pracownikowi przysługuje też 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku i 35 godzin odpoczynku w tygodniu.

Rozwiązanie umowy o pracę

Pracodawca decydując się na rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem, musi wydać mu świadectwo pracy. Do jego obowiązków należy również rozliczenie się z pracownikiem w zakresie przysługującego mu urlopu wypoczynkowego. Musi też udzielić pracownikowi dni wolnych na poszukiwanie nowej pracy – 2 dni roboczych, jeśli pracownik ma 2-tygodniowy albo miesięczny okres wypowiedzenia lub 3 dni roboczych, przy 3-miesięcznym okresie wypowiedzenia. Jeśli jednak pracownik zwalnia się sam, to nie przysługują mu dni wolne na znalezienie nowego zajęcia.

Okres wypowiedzenia umowy o pracę obejmujący tydzień albo miesiąc (albo ich wielokrotność) kończy się odpowiednio w sobotę albo w ostatnim dniu miesiąca. Umowa może zostać rozwiązana za porozumieniem stron, jeśli pracodawca się na to zgadza. W takiej sytuacji zawiera się z pracodawcą pisemną umowę, która zawiera termin i warunki zakończenia pracy.

Kiedy pracodawca nie może zwolnić pracownika?

- ✓ w czasie urlopu (zarówno wypoczynkowego, jak i bezpłatnego)
- ✓ w czasie usprawiedliwionej nieobecności
- ✓ przed upływem okresu, po którym pracodawca może to zrobić bez wypowiedzenia (w przypadku choroby i nieobecności są to pierwsze 182 dni zwolnienia lekarskiego).
- ✓ w przypadku ciąży (nie dotyczy to jednak kobiet zatrudnionych na okres próbny nieprzekraczający jednego miesiąca)
- ✓ pracodawca nie może też wypowiedzieć umowy o pracę od dnia złożenia wniosku o urlop wychowawczy aż do dnia zakończenia tego urlopu

I na koniec..

PAMIĘTAJ!

Zanim podpiszesz jakąkolwiek umowę dokładnie zapoznaj się z jej treścią!